



Megérinteni is veszélyes

AZ INVAZÍV KAUKÁZUSI MEDVETALP TERJEDÉSE NEMCSAK AZ ŐSHONOS NÖVÉNYEKRE VET ÁRNYÉKOT: ÉRINTÉSE SÚLYOS, AKÁR MARADANDÓ SÉRÜLÉSEKET IS OKOZHAT. KÜLÖNÖSEN FONTOS TEHÁT A TERMÉSZETVÉDELMI SZAKEMBEREK TÖREKVÉSE A VISSZASZORÍTÁSÁRA.

A Nyugat-Kaukázus déli lejtőin, Oroszország déli részén és Grúziában őshonos kaukázusi medvetalp dísznövényként került más országok botanikus kertjeibe, ahonnan „kiszabadulva” inváziós fajjá vált, de magszállítmányokkal is eljutott a világ legkülönbözőbb pontjaira. Napjainkra Európa valamennyi országában, az USA-ban vagy éppen Új-Zélandon is gyökeret vert. Magyarországon a legnagyobb egyed-számban Vas megyében, a Kozár-Borzó patak mentén észlelték; a több mint 3000 egyedet számláló állomány vegyszeres és mechanikai kezelését 2018-ban kezdték el az Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság szakemberei. A növények ugyan száradni kezdtek, a teljes állomány felszámolásához azonban több évnyi kezelés szükséges.

A veszélyes növény nemcsak hazánkban, hanem Európa-szerte főleg patakok és folyók mentén telepszik meg, de utak mellett, tarvágásokon, degradált legelőkön, valamint nyirkos termőhelyek elhanyagolt szegélytársulásaiban és magasfűvű réteken is fellelhető. Az ernyősök családjába tartozó, igénytelen medvetalpat óriás medvetalpnak is nevezik, mert az Európában honos fajknál nagyobbra, akár 5 m magasra is megnőhet. A kaukázusi medvetalp 3-5 méter magas, szárának vastagsága akár 10 cm is lehet. Levelei feltűnően nagyok; az ernyős virágzat átmérője a 80 cm-t is elérheti; termése csupasv ikerkaszat. Magvai a talajban akár 15 évig is csíráképesek maradnak, rendszerint az anyanövény közvetlen közelébe szóródnak, ugyanakkor vízzel és széllel is terjednek. Élete során mindössze egyszer hoz termést.

A medvetalp könnyen túlnő más növényfajokat, így rövid időn belül kiszorítja az érintett területek őshonos növényzetét, csökkentve az élőhelyek sokféle-

ségét. Hatalmas levelei alatt csak az árnyéktűrő fajok képesek megmaradni. A kaukázusi medvetalp nedvvel történő érintkezés esetén – furokumarin-tartalma miatt – hólyagos gyulladást és fájdalmas égési sérülést okozhatnak, ami maradandó hegesedéssel gyógyul.



A hatalmas növény legfőképpen patakok és folyók mellett telepszik meg

A Magyarországon honos közönséges medvetalp is természetes növény, magassága általában 60–200 cm. Leveleinek hossza nem haladja meg a 60 cm-t, míg ernyővirágzata legfeljebb 20 cm átmérőjű és 12–45 részvirágzatból áll.

Szócs Attila